

Johannes

Hoof Tema(s)

- Jesus is die Seun van God
- God in menslike gestalte
 - Lig teenoor duisternis
 - Lewe in Christus
- Geloof vs. ongeloof
 - Waarheid
- Liefde (veral God se vaderlike liefde)
 - Ewige lewe
- Die Heilige Gees as Helper en Trooster
 - Intieme verhouding tussen Vader en Seun
 - Ware dissipelskap

Verbinding met Christus

Johannes wys Jesus as:

- Die Woord
- Die Lig
- Die Lam van God
- Die Brood van die Lewe
- Die Goeie Herder
- Die Opstanding en die Lewe
- Die Weg, Waarheid en die Lewe
- Die Ware Wynstok

Sleutelverse

- Johannes 1:1–5
- Johannes 1:14
- Johannes 3:16–17
- Johannes 4:24
- Johannes 8:12
- Johannes 10:10
- Johannes 11:25
- Johannes 14:6
- Johannes 15:5
- Johannes 20:31

Kort Opsomming

Johannes vertel nie net oor Jesus nie — hy verhef Jesus. Die evangelie begin nie by Bethlehem nie, maar by die ewigheid: “In die begin was die Woord...” (1:1). Jesus word geopenbaar as God self, vol heerlikheid, lig, waarheid en genade. Die evangelie word opgebou rondom sewe wonders, sewe “Ek is”-uitsprake, diep gesprekke (Nikodemus; die Samaritaanse vrou), intieme leringe (hoofstuk 13–17), Jesus se passie, sy opstanding, en sy sendingoproep aan die dissipels. Johannes wil hê jy moet Hom sien, glo, en deur daardie geloof lewe ontvang.

Praktiese Toepassing vir Gelowiges Vandag

- Glo dat Jesus werklik God se Seun is.
- Vind jou identiteit in sy liefde.
- Wandel in die lig en laat die duisternis agter.
- Bly in Christus — elke dag, elke keuse.
- Aanvaar die Heilige Gees se leiding.
- Leef met ewige perspektief.
- Vertrou dat Jesus die Brood van jou daaglikse behoefte is.
- Laat sy liefde jou vorm om ander te dien (Joh. 13).
- Mag jou lewe ’n getuigenis wees dat Hy leef.

Interessante Feit

Johannes noem geen gelykenisse nie — maar hy gee die diepste teologiese gesprekke in enige evangelie. Hy gee ook die langste gebed van Jesus (hoofstuk 17).

Belangrikste Teologiese Konsepte

- Inkarnasie - God word mens
- Openbaring - Jesus toon die Vader
- Geloof wat tot lewe lei
- Genade en waarheid (1:14)
- Vernuwings deur die Gees
- Die Vader-Seun verhouding
- Ewige lewe as ’n kwaliteit én duur van lewe
- Verblyf in Christus (“remain/abide”)
- God se liefde as die bron van verlossing

Johannes

Tipe Boek: Evangelie

Outeur:

Johannes, die seun van Sebedeus — een van die twaalf apostels.

Oorspronklike Gehoor

Gelowiges en soekers, waarskynlik in Klein-Asië, wat bemoediging en sekerheid nodig gehad het dat Jesus werklik die Seun van God is.

Geskrifdatum (ongeveer)

± 85–95 n.C.

Oorspronklike Taal

Grieks

Historiese en Kulturele Konteks

- 'n Tyd van spanning vir vroeë gelowiges: vervolging, verdeeldheid en valse leringe.
- Griekse denke was sterk – mense het gesoek na “logos” (die rede, die sin van alles). Johannes wys dat die Logos 'n Persoon is: Jesus.
- Die tempel was vernietig (70 n.C.) en die Joodse identiteit was geskok. Johannes wys dat ware aanbidding nou in Gees en waarheid plaasvind (Joh. 4).

Belangrike Persone

- Jesus Christus • Johannes die Doper • Die twaalf dissipels (veral Petrus, Andreas, Johannes, Jakobus, Filippus, Tomas, Nataniël) • Maria Magdalena • Nikodemus • Marta, Maria en Lasarus • Pilatus

Geografiese Besonderhede

Betanië, Kana in Galilea, Jerusalem (die tempel, Betesda, Siloam), Samaria (Sagar, Jakob se put), Betanië by die Jordaan, See van Galilea, Golgota, Josef van Arimathea se tuin-graf

Doel van die Boek

Johannes self verduidelik die doel in Johannes 20:31 - “Maar hierdie wondertekens is beskrywe sodat julle kan glo dat Jesus die Christus is, die Seun van God, en sodat julle deur te glo, in sy Naam die lewe kan hê.”

Kortliks:

Openbaring → Geloof → Lewe.

Verwysings na ander boeke

- **Genesis 1** (skep-taal gebruik in Joh. 1)
- **Eksodus** (Pasga; lam; manna vs. Jesus as Brood)
- **Jesaja** (Lig vir die nasies)
- Psalms (Goeie Herder; water van lewe)
- **Sinoptiese evangelies** (kruisiging en opstanding)
- **Openbaring** (deur dieselfde outeur — baie temas stem ooreen)

Sleutelwoorde

- Lig
- Waarheid
- Lewe
- Glo / Geloof
- Liefde
- Bly / Verblyf
- Getuig / Getuie
- Seun
- Vader
- Ewige lewe

Struktuur / Indeling

- Proloog – Die Woord het mens geword (1:1–18)
- Jesus se openbare bediening (1:19–12:50)
- Jesus se privaat bediening aan sy dissipels (13–17)
- Die lyding, kruisiging en opstanding (18–21)

Belangrike Simbole of Beelde

- Lig — openbaring, waarheid, lewe
- Water — reiniging, vernuwing, ewige lewe
- Brood — Jesus as ons voorsiening
- Herder en skape — sorg, leiding, verhouding
- Wynstok en lote — afhanklikheid en vrugdra
- Lam van God — offer en verlossing